

**ВИЕНСКА КОНВЕНЦИЯ**  
**за дипломатическите отношения**

**Ратифицирана с Указ № 766 на Президиума на Народното събрание от 19.10.1967 г. -  
ДВ, бр. 28 от 9.04.1968 г. Обн., ДВ, бр. 28 от 9.04.1968 г., в сила за България от  
15.02.1968 г.**

Държавите - Страни по настоящата Конвенция,

отбелязвайки, че народите на всички страни от древни времена насам признават статуса на дипломатическите агенти,

вземайки под внимание целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации относно суверенното равенство на държавите, поддържането на международния мир и сигурност и развитието на приятелските отношения между народите,

убедени, че сключването на международна конвенция за дипломатическите отношения, привилегии и имунитети ще допринесе за развиването на приятелски отношения между държавите, независимо от различията в техния държавен и обществен строй,

съзнавайки, че тези привилегии и имунитети се предоставят не за изгоди на отделни лица, а за осигуряване на ефективното осъществяване на функциите на дипломатическите представителства като органи, представляващи държавите,

потвърждавайки, че нормите на международното обичайно право ще продължават да регулират въпросите, които не са изрично регламентирани от разпоредбите на настоящата Конвенция,

се съгласиха за следното:

**Член 1**

Употребените по-долу в настоящата Конвенция термини имат следното значение:

а) "шеф на представителството" е лицето, на което изпращащата държава е възложила задължението да действа в това качество;

б) "сътрудници на представителството" са шефът на представителството и членовете на персонала на представителството;

в) "членове на персонала на представителството" са членовете на дипломатическия персонал, на административно-техническия персонал и на обслужващия персонал на представителството;

д) "членове на дипломатическия персонал" са членовете на персонала на

представителството, които имат дипломатически ранг;

е) "дипломатически агент" е шефът на представителството или член от дипломатическия персонал на представителството;

ф) "членове на административно-техническия персонал" са членовете от персонала на представителството, осъществяващи административното и техническото обслужване на представителството;

г) "членове на обслужващия персонал" са членовете от персонала на представителството, заети в домакинското обслужване на представителството;

h) "частен домашен работник" е лицето, заето от домакинското обслужване на представителството, без да бъде служител на изпращащата държава;

і) "помещения на представителството" са сгради или части от сгради, които се използват за целите на представителството, включително резиденцията на шефа на представителството, независимо от това чия собственост са те, заедно със земния участък, прилежащ към дадената сграда или част от сграда.

## **Член 2**

Установяването на дипломатически отношения между държавите и учредяването на постоянни дипломатически представителства става по взаимно съгласие.

## **Член 3**

1. Функциите на дипломатическото представителство се състоят по-специално в следното:

a) в представяване на изпращащата държава в приемащата държава;

b) в защитаване в приемащата държава на интересите на изпращащата държава и на нейните граждани в границите, допускани от международното право;

c) във водене на преговори с правителството на приемащата държава;

d) в изясняване с всички законни средства на условията и развитието на събитията в приемащата държава и съобщаването за тях на правителството на изпращащата държава;

e) в насърчаване на приятелските отношения между изпращащата държава и приемащата държава и в развиване на техните взаимоотношения в областта на икономиката, културата и науката.

2. Някоя разпоредба на настоящата Конвенция не трябва да се тълкува като възпрепятстваща изпълнението на консулски функции от дипломатическото представителство.

## **Член 4**

1. Изпращащата страна трябва да се убеди, че приемащата държава е дала агреман за онова лице, което тя възнамерява да акредитира като шеф на представителството в тази държава.

2. Приемащата държава не е длъжна да съобщава на изпращащата държава мотивите за отказване на агреман.

#### **Член 5**

1. Изпращащата държава може, след като по надлежен начин уведоми съответните приемащи държави, да акредитира шеф на представителство или да назначи някой член на дипломатическия персонал, според обстоятелствата, в няколко държави, ако не се направят изрични възражения от страна на която и да е от приемащите държави.

2. Ако изпращащата държава акредитира шеф на представителството в една или няколко други държави, тя може да учреди дипломатическо представителство, възглавявано от временен управляващ, във всяка от държавите, където шефът на представителството няма постоянното си местопребиваване.

3. Шефът на представителството или кой да е член от дипломатическия персонал на представителството може да действа като представител на изпращащата държава при всяка международна организация.

#### **Член 6**

Две или няколко държави могат да акредитират едно и също лице като шеф на представителство в друга държава, ако приемащата държава не възразява срещу това.

#### **Член 7**

Изпращащата държава може свободно да назначава членовете на персонала на представителството, с изключение на случаите, предвидени в членове 5 , 8 , 9 и 11 . Що се отнася до военните, военно-морските или военно-въздушните аташета, приемащата държава може да поиска техните имена предварително да ѝ се съобщават, за да получат нейното одобрение.

#### **Член 8**

1. Членовете на дипломатическия персонал на представителството по принцип трябва да бъдат граждани на изпращащата държава.

2. Членовете на дипломатическия персонал на представителството не могат да бъдат назначавани измежду гражданите на приемащата държава, освен със съгласието на тази държава, като това съгласие може да бъде във всяко време оттеглено.

3. Приемащата държава може да си запази същото право по отношение на граждани на трета държава, които не са същевременно граждани на изпращащата страна.

#### **Член 9**

1. Приемащата държава може във всяко време, без да е длъжна да мотивира своето решение, да уведоми изпращащата държава, че шефът на представителството или кой да е

от членовете на дипломатическия персонал на представителството е Persona non grata или че кой да е друг член от персонала на представителството е неприемлив. В такъв случай изпращащата държава трябва съответно да отзове въпросното лице или да прекрати неговите функции в представителството. Едно лице може да бъде обявено за Persona non grata или за неприемливо още преди пристигането му в територията на приемащата държава.

2. Ако изпращащата държава откаже да изпълни или не изпълни в разумен срок своите задължения, предвидени в точка 1 на този член, приемащата държава може да откаже да признава въпросното лице като сътрудник на представителството.

#### **Член 10**

1. Министерството на външните работи на приемащата държава или друго министерство, по отношение на което има споразумение, се уведомява:

a) за назначаването на сътрудници на представителството, за тяхното пристигане и за окончателното им заминаване или за прекратяването на техните функции в представителството;

b) за пристигането и окончателното заминаване на лице, принадлежащо към семейството на сътрудник на представителството, и, в съответните случаи, за това, че едно или друго лице става или престава да бъде член от семейството на сътрудник на представителството;

c) за пристигането и окончателното заминаване на частни домашни работници на служба в лица, упоменати в буква "а" на настоящия член, и, в съответните случаи, за напускане на службата им при такива лица;

d) за назначаването и уволняването на лица, живеещи в приемащата държава, като сътрудници на представителството или като домашни работници, имащи право на привилегии и имунитети.

2. Уведомяването за пристигането и окончателното заминаване по възможност трябва да се прави предварително.

#### **Член 11**

1. При липса на конкретно споразумение за числеността на персонала на представителството приемащата държава може да поиска числеността на персонала на представителството да се поддържа в рамки, които тя смята за разумни и нормални, с оглед на обстоятелствата и условията, съществуващи в приемащата държава, и на нуждите на въпросното представителство.

2. Държавата на пребиваването може също така, на същите основания и без дискриминация, да откаже да приеме длъжностни лица от някоя определена категория.

#### **Член 12**

Без предварително изразено изрично съгласие на приемащата държава изпращащата

държава не може да създава служби, съставляващи част от дипломатическото представителство в други населени пунктове, освен в тези, където е установено самото представителство.

### **Член 13**

1. Смята се, че шефът на представителството е встъпил в изпълнение на своите функции в приемащата държава от момента на връчването на акредитивните си писма или от момента на съобщаването за своето пристигане и представянето на заверени преписи от акредитивните писма в Министерството на външните работи на приемащата държава или в друго министерство, по отношение на което има споразумение в зависимост от практиката, съществуваща в тази държава, която се прилага по един и същ начин.

2. Редът, по който става връчването на акредитивните писма или представянето на техните заверени преписи, се определя съобразно датата и часа на пристигането на шефа на представителството.

### **Член 14**

1. Шефовете на представителствата се разпределят на три класа:

а) клас на посланиците и нунциите, акредитирани към държавни глави, и други шефове на представителства с равностоеен ранг;

б) клас на пратениците, на пълномощните министри и интернунциите, акредитирани към държавни глави;

с) клас на управляващи представителствата, акредитирани към министри на външните работи.

2. Освен по отношение на старшинството и етикета, не се прави никакво различие между шефовете на представителствата поради това, че те принадлежат към един или друг клас.

### **Член 15**

Класът, към който трябва да принадлежат шефовете на представителствата, се определя по споразумение между държавите.

### **Член 16**

1. Старшинството на шефовете на представителствата от съответен клас се определя от датата и часа на встъпването им в изпълнение на функциите им съгласно член 13 .

2. Измененията в акредитивните писма на шефа на представителството, които не са свързани с промяна в класа, не се отразяват върху неговото старшинство.

3. Този член не засяга практиката, която е възприета или ще бъде възприета в приемащата държава относно старшинството на представителя на Ватикана.

### **Член 17**

Старшинството на членовете на дипломатическия персонал на представителството се съобщава от шефа на представителството на Министерството на външните работи или на друго министерство, по отношение на което има споразумение.

#### **Член 18**

Редът, спазен във всяка държава при приемането на шефовете на представителствата, трябва да бъде еднообразен по отношение на всеки клас.

#### **Член 19**

1. Ако постът шеф на представителството е вакантен или ако шефът на представителството не може да изпълнява своите функции, един временно управляващ действа като шеф на мисия. Името на временно управляващия се съобщава на Министерството на външните работи на приемащата държава или на друго министерство, както е споразумено, или от шефа на представителството, или, ако той не е в състояние да стори това, от Министерството на външните работи на изпращащата страна.

2. В случай, че в приемащата държава не се намира нито един член на дипломатическия персонал на представителството, изпращащата държава може, със съгласието на приемащата държава, да назначи член на административно-техническия персонал да води текущите административни работи на представителството.

#### **Член 20**

Представителството и неговият шеф имат правото да поставят знамето и герба на изпращащата държава върху помещенията на представителството, включително и върху резиденцията на шефа на представителството и върху неговите превозни средства.

#### **Член 21**

1. Приемащата държава трябва или да улесни придобиването на нейна територия, съгласно нейното законодателство, от изпращащата държава на необходимите за представителството помещения, или да оказва помощ на изпращащата държава да получи помещения по друг начин.

2. Тя е длъжна също тъй, в случай на необходимост, да оказва помощ на представителствата да получат подходящи помещения за своите сътрудници.

#### **Член 22**

1. Помещенията на представителството са неприкосновени. Властите на приемащата държава не могат да влизат в тези помещения без съгласието на шефа на представителството.

2. Приемащата държава има специалното задължение да взема всички подходящи мерки за защита на помещенията на представителството от всякакво нахлуване или нанасяне на повреда и за предотвратяване на всякакво нарушение на спокойствието на представителството или накърняване на неговото достойнство.

3. Помещенията на представителството, мебелировката и другото имущество, което се намира в тях, както и превозните средства на представителството се ползват с имунитет

по отношение на претърсване, реквизиция, запор и изпълнителни действия.

### **Член 23**

1. Изпращащата държава и шефът на представителството се освобождават от всички държавни, областни и общински данъци и такси по отношение на помещенията на представителството - собствени или наети, с изключение на такива данъци и такси, които представляват заплащане за конкретни видове обслужвания.

2. Фискалните освобождавания, за които става дума в този член, не засягат онези данъци и такси, с които съгласно законите на приемащата държава се облагат лицата, намиращи се в договорни отношения с изпращащата държава или с шефа на представителството.

### **Член 24**

Архивите и документите на представителството са неприкосновени във всяко време и независимо от тяхното местонахождение.

### **Член 25**

Приемащата държава е длъжна да предостави всички улеснения за изпълняване на функциите на представителството.

### **Член 26**

Доколкото това не противоречи на законите и разпоредбите за зоните, влизането в които е забранено или се регулира по съображения на държавна сигурност, приемащата държава трябва да осигури на всички сътрудници на представителството свобода на движения на нейната територия.

### **Член 27**

1. Приемащата държава трябва да разрешава и да покровителствува свободни сношения на представителството за всякакви официални цели. При сношението с правителството и с другите представителства и консулства на изпращащата държава, където и да се намират те, представителството може да използва всички подходящи средства, включително дипломатически куриери и кодирани или шифровани телеграми. Представителството обаче може да монтира и да използва радиопредавател само със съгласието на приемащата държава.

2. Официалната кореспонденция на представителството е неприкосновена. Под официална кореспонденция се разбира цялата кореспонденция, отнасяща се до представителството и неговите функции.

3. Дипломатическата поща не подлежи нито на отваряне, нито на задържане.

4. Всички пакети, от които се състои дипломатическата поща, трябва да носят видими външни знаци, сочещи за техния характер, и могат да съдържат само дипломатически документи и предмети, предназначени за официално ползване.

5. Дипломатическият куриер, който трябва да бъде снабден с официален документ,

посочващ неговия статут и броя на пакетите, съставляващи дипломатическата поща, при изпълнение на своите функции се ползува от защитата на приемащата държава. Той се ползува с лична неприкосновеност и не може да бъде арестуван или задържан под каквато и да било форма.

6. Изпращащата държава или представителството могат да назначават дипломатически куриери ad hoc. В такива случаи разпоредбите на точка 5 от настоящия член ще бъдат също прилагани, при резервата, че посочените в него имунитети се прекратяват от момента, когато такъв куриер предаде по предназначение поверената му дипломатическа поща.

7. Дипломатическата поща може да бъде поверена на командира на граждански самолет, който пътува за летище, приземяването в което е позволено. Командирът трябва да бъде снабден с официален документ, в който да бъде посочен броят на пакетите, от които се състои пощата, обаче той не се смята за дипломатически куриер. Представителството може да изпрати един от своите сътрудници да приеме дипломатическата поща непосредствено и безпрепятствено от командира на самолета.

#### **Член 28**

Възнагражденията и таксите, вземани от представителството при изпълнение на официалните му задължения, се освобождават от всички данъци и такси.

#### **Член 29**

Личността на дипломатическия агент е неприкосновена. Той не може да бъде арестуван или задържан под каквато и да е форма. Приемащата държава е длъжна да се отнася към него с дължимото уважение и да взема всички надлежни мерки за предотвратяване на каквито и да било посегателства върху неговата личност, свобода или достойнство.

#### **Член 30**

1. Личната резиденция на дипломатическия агент се ползува със същата неприкосновеност и защита, както и помещенията на представителството.

2. Неговите книжа, кореспонденция, с изключенията, предвидени в точка 3 на член 31, и неговото имущество също тъй се ползват с неприкосновеност.

#### **Член 31**

1. Дипломатическият агент се ползува с имунитет по отношение на наказателната юрисдикция на приемащата държава. Той се ползува и с имунитет по отношение на гражданската и административната юрисдикция, освен в случаите на:

а) вещни иски, отнасящи се до частно недвижимо имущество, намиращо се на територията на приемащата държава, освен ако той го притежава от името на изпращащата държава за целите на представителството;

б) иски, отнасящи се до наследяване, при които дипломатическият агент действа като изпълнител на завещание или управител на наследствено имущество, като наследник или заветник, в качеството си на частно лице, а не от името на изпращащата държава;



с) искове, отнасящи се до всякаква професионална или търговска дейност, извършвана от дипломатическия агент в приемащата държава вън от рамките на неговите официални функции.

2. Дипломатическият агент не е длъжен да дава показания като свидетел.

3. Спрямо дипломатическия агент не могат да бъдат предприемани никакви изпълнителни мерки, с изключение на случаите, спадащи към букви "а", "b" и "с" на точка 1 на настоящия член, и само при условие, че съответните мерки могат да бъдат вземани, без да се нарушава неприкосновеността на неговата личност или неговата резиденция.

4. Имуניתетът на дипломатическия агент по отношение на юрисдикцията на държавата на пребиваването не го освобождава от юрисдикцията на изпращащата държава.

### **Член 32**

1. Изпращащата държава може да се откаже от имунитета по отношение на юрисдикцията на дипломатическите агенти и лицата, ползващи се с имунитет съгласно член 37 .

2. Отказът трябва винаги да бъде изричен.

3. Завеждането на дело от дипломатическия агент или от лице, ползващо се с имунитет по отношение на юрисдикцията съгласно член 37 , го лишава от правото да се позовава на имунитет по отношение на юрисдикцията при предявяване на насрещни искове, непосредствено свързани с основния иск.

4. Отказването от имунитет от юрисдикцията при гражданско или административно дело не означава отказ от имунитета по отношение на изпълнение на решението, за което се изисква специално отказване.

### **Член 33**

1. При условие, че се спазват разпоредбите на точка 3 на настоящия член, наредбите за социално осигуряване, действащи в приемащата държава, не се прилагат към дипломатическия агент по отношение на услугите, оказвани на изпращащата държава.

2. Изключението, предвидено в точка 1 на настоящия член, се прилага също спрямо частните домашни работници, които се намират изключително на служба при дипломатическия агент, при условие:

а) че те не са граждани на приемащата държава или не живеят постоянно в нея.

б) че спрямо тях се прилагат постановленията за социално осигуряване, действащи в изпращащата държава или в трета държава.

3. Дипломатически агент, който наема на работа лица, за които не се отнася изключението, предвидено в точка 2 на настоящия член, трябва да изпълнява

задълженията, налагани на работодателите от наредбите за социално осигуряване, действащи в приемащата държава.

4. Изключението, предвидено в точки 1 и 2 на настоящия член, не пречи за доброволно участие в системата на социално осигуряване в приемащата държава, при условие, че такова участие се допуска от тази държава.

5. Разпоредбите на настоящия член не засягат двустранните или многостранните спогодби за социално осигуряване, сключени по-рано, и не пречат за сключване на такива спогодби за в бъдеще.

#### **Член 34**

Дипломатическият агент се освобождава от всички данъци и такси, лични и имуществени, държавни, областни и общински, с изключение на:

a) косвените данъци, които обикновено се включват в цената на стоките или на услугите;

b) такси и данъци върху частни недвижими имущества, намиращи се в територията на приемащата държава, освен ако дипломатическият агент не ги притежава от името на изпращащата държава за целите на представителството;

c) данъците върху наследство, събирани от приемащата държава, под резервата на предписанията на точка 4 на член 39 ;

d) данъци и такси върху частен доход, чийто източник се намира в приемащата държава, и данъци върху капиталовложения в търговски предприятия, намиращи се в приемащата държава;

e) данъци и такси, събирани за конкретен вид услуги;

f) регистрационни, съдебни, ипотечни и гербови такси във връзка с недвижимо имущество, под резервата на предписанията на член 23 .

#### **Член 35**

Приемащата държава е длъжна да освобождава дипломатическите агенти от всички лични и обществени повинности, независимо от техния характер, както и от военни повинности като реквизиции, контрибуции и военно разквартируване.

#### **Член 36**

1. Приемащата държава, в съответствие с приетите от нея закони и правилници, разрешава да се внасят и освобождават от всички мита, данъци и свързаните с това такси, с изключение на таксите за склад, превоз и за други подобни услуги върху:

a) предмети, предназначени за официално ползуване от представителството;

b) предмети, предназначени за лично ползуване от дипломатическия агент или

членовете на неговото семейство, живеещи заедно с него, включително предметите, предназначени за неговото обзавеждане.

2. Личният багаж на дипломатическия агент се освобождава от преглед, ако не съществуват сериозни основания да се предполага, че той съдържа предмети, върху които не се разпростират изключенията, посочени в точка 1 на настоящия член, или предмети, внасянето или изнасянето на които е забранено със закон или се регулират от карантинните правила на приемащата държава. Такъв преглед трябва да се извършва само в присъствието на дипломатическия агент или на упълномощен от него представител.

### **Член 37**

1. Членовете от семейството на дипломатическия агент, живеещи заедно с него, ако не са граждани на приемащата държава, се ползват от привилегиите и имунитетите, посочени в членове 29 - 36 .

2. Членовете на административно-техническия персонал на представителството и членовете на семействата им, живеещи заедно с тях, ако не са граждани на приемащата държава или не живеят постоянно в нея, се ползват с привилегиите и имунитетите, посочени в членове 29 - 35 , с това изключение, че имунитетът от гражданската и административната юрисдикция на приемащата държава, посочен в точка 1 на член 31 , не се разпростира върху действия, извършени от тях извън изпълнението на техните задължения. Те се ползват също така от привилегиите, посочени в точка 1 на член 36 , във връзка с предметите, внесени при тяхното първоначално обзавеждане.

3. Членовете на обслужващия персонал на представителството, които не са граждани на приемащата държава или не пребивават постоянно в нея, се ползват с имунитет по отношение на действията, извършвани от тях при изпълнение на задълженията им, и се освобождават от данъци и такси за трудовото възнаграждение, получавано от тях за работата им, като се ползват и от освобождаването, поменато в член 33 .

4. Частните домашни работници на сътрудниците на представителството, ако те не са граждани на приемащата държава или не пребивават постоянно в нея, се освобождават от данъци и такси върху трудовото възнаграждение, получавано от тях за тяхната работа. Във всяко друго отношение те могат да се ползват от привилегии и имунитети само в онази степен, в която това се допуска от приемащата държава. Обаче приемащата държава трябва да осъществява своята юрисдикция върху тези лица така, че да не спъва по неподходящ начин изпълнението на функциите на представителството.

### **Член 38**

1. Вън от допълнителните привилегии и имунитети, които могат да бъдат дадени от приемащата държава, дипломатически агент, който е гражданин на приемащата държава или постоянно пребивава в нея, се ползува с имунитет само по отношение на юрисдикция и неприкосновеност за официални действия, извършени от него при изпълнение на неговите функции.

2. Другите членове от персонала на представителството и частните домашни работници, които са граждани на приемащата държава или постоянно пребивават в нея, се

ползуват от привилегии и имунитети само в онази степен, в която това се допуска от приемащата държава. Обаче приемащата държава трябва да осъществява своята юрисдикция върху тези лица така, че да не спъва по неподходящ начин изпълнението на функциите на представителството.

### **Член 39**

1. Всяко лице, което има право на привилегии и имунитети, се ползува от тях от момента на встъпване на територията на приемащата държава, пътувайки, за да заеме своя пост, или ако той вече се намира на тази територия, от онзи момент, когато за неговото назначаване се съобщи в Министерството на външните работи или в друго министерство, по отношение на което съществува споразумение.

2. Когато функциите на лицето, ползващо се от привилегии и имунитети, приключат, тези привилегии и имунитети се прекратяват нормално от онзи момент, когато това лице напусне страната, или след изтичането на разумен срок, даден за да направи това, но продължават да съществуват до това време дори в случай на въоръжен конфликт. Имунитетът обаче, продължава да съществува по отношение на действия, извършени от такова лице при изпълнение на неговите функции като сътрудник на представителството.

3. В случай на смърт на сътрудник на представителството членовете на неговото семейство продължават да се ползуват с привилегиите и имунитетите, на които имат право, до изтичането на разумен срок за напускане на приемащата държава.

4. В случай на смърт на сътрудник на представителството, който не е бил гражданин на приемащата държава или не е живял постоянно в нея, или на член от неговото семейство, живял заедно с него, приемащата държава е длъжна да разреши изнасянето от страната на движимото имущество на покойния, с изключение на онова имущество, което е придобито в тази страна и изнасянето на което е било забранено по времето на неговата смърт. Наследствен данък не се взема за движимо имущество, което се намира в приемащата държава изключително поради пребиваването тук на покойника като сътрудник на представителството или член на семейството на сътрудник на представителството.

### **Член 40**

1. Ако дипломатическият агент преминава през територията на трета държава, която му е дала виза, в случай, че такава е необходима, или се намира на тази територия на път да заеме свой пост или да се завърне на тоя пост или пък в страната си, тази трета държава му предоставя неприкосновеност и всички други имунитети, необходими за осигуряване на преминаването или на връщането. Това се отнася също и до всички членове от неговото семейство, ползващи се от привилегии и имунитети, които придружават дипломатическия агент или пътуват отделно, за да се присъединят към него или да се върнат в страната си.

2. При обстоятелства, подобни на онези, които са посочени в точка 1 на настоящия член, трети държави не трябва да пречат на преминаването през тяхната територия на членовете на административно-техническия или обслужващия персонал на представителството, както и на членовете на техните семейства.

3. Третите държави са длъжни да осигурят на официалната кореспонденция и на другите официални съобщения, преминаващи транзитно, включително и кодираните или шифровани телеграми, същата свобода и защита, каквато се осигурява от приемащата държава. Те са длъжни да предоставят на дипломатическите куриери, на които е дадена виза, в случай, че такава е необходима, както и на дипломатическата поща, преминаваща транзитно, същата неприкосновеност и защита, която е задължена да предоставя приемащата държава.

4. Задълженията на третите държави, предвидени в точки 1, 2 и 3 от настоящия член, се отнасят също към лицата, поменати в тези точки, и към официалните съобщения и дипломатическа поща, които попадат на територията на третата държава вследствие на непреодолима сила.

#### **Член 41**

1. Без да накърняват тези свои привилегии и имунитети, всички лица, ползващи се от привилегии и имунитети, са длъжни да уважават законите и правилниците на приемащата държава. Те са длъжни също тъй да не се месят във вътрешните работи на тази държава.

2. Всички официални работи с приемащата държава, възложени на представителството от изпращащата държава, се уреждат с Министерството на външните работи на приемащата държава или чрез негово посредничество, или пък с друго министерство, спрямо което има споразумение.

3. Помещенията на представителството не трябва да се използват за цели, несъвместими с функциите на представителството, така, както те са предвидени от настоящата Конвенция или от други норми на общото международно право, или от специалните споразумения, в сила между изпращащата държава и приемащата държава.

#### **Член 42**

Дипломатическият агент не трябва да се занимава в приемащата държава с професионална или търговска дейност за лична изгода.

#### **Член 43**

Функциите на дипломатическия агент се прекратяват по-специално:

а) след уведомяване от страна на изпращащата държава на приемащата държава, че функциите на дипломатическия агент се прекратяват;

б) след уведомяване от страна на изпращащата държава на приемащата, че съгласно точка 2 на член 9 , тя се отказва да признава дипломатическия агент за сътрудник на представителството.

#### **Член 44**

Приемащата държава е длъжна, дори в случай на въоръжен конфликт, да окаже съдействието, необходимо за възможно най-бързото отпътуване на ползващите се от привилегии и имунитети лица, които не са граждани на приемащата държава, и на членовете на семействата на такива лица, независимо от тяхното гражданство. По-

специално, тя е длъжна в случай на необходимост да им даде на разположение превозни средства, нужни за самите тях и за тяхното имущество.

#### **Член 45**

В случай на скъсване на дипломатическите отношения между двете държави или на окончателно или временно отзоваване на представителството:

а) приемащата държава е длъжна, дори в случай на въоръжен конфликт, да уважава и охранява помещенията на представителството заедно с неговото имущество и архиви;

б) изпращащата държава може да повери охраната на помещенията на своето представителство заедно с неговото имущество и архиви на трета държава, приемлива за приемащата държава;

в) изпращащата държава може да повери защитата на своите интереси и интересите на своите граждани на трета държава, приемлива за приемащата държава.

#### **Член 46**

С предварителното съгласие на приемащата държава и по молба на трета държава, която не е представена в приемащата държава, изпращащата държава може да поеме върху себе си временно защитата на интересите на тази трета държава и на нейните граждани.

#### **Член 47**

1. При прилагане разпоредбите на настоящата Конвенция приемащата държава не трябва да извършва дискриминация между държавите.

2. Не се смята обаче, че има дискриминация:

а) ако приемащата държава прилага някое от разпоредбите на настоящата Конвенция ограничително предвид на ограничителното ѝ прилагане спрямо нейното представителство в изпращащата държава;

б) ако по обичай или по споразумение държавите си предоставят една на друга режим, по-благоприятен от този, който се изисква от разпоредбите на настоящата Конвенция.

#### **Член 48**

Настоящата Конвенция е открита за подписване от всички държави - членове на Организацията на обединените нации или на специализираните учреждения, от държавите, които са участници в Статута на Международния съд, както и от всяка друга държава, поканена от Общото събрание на Организацията на обединените нации да стане участник в Конвенцията: до 31 октомври 1961 година - във федералното министерство на външните работи на Австрия, а след това, до 31 март 1962 година - в седалището на Организацията на обединените нации в Ню Йорк.

#### **Член 49**

Настоящата Конвенция подлежи на ратифициране. Ратификационните документи ще се предават за съхранение на Генералния секретар на Организацията на обединените

нации.

**Член 50**

Настоящата Конвенция е открита за присъединяване на всяка държава, спадаща към една от четирите категории, изброени в член 48 . Актовете за присъединяване ще се предават за съхранение на Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

**Член 51**

1. Настоящата Конвенция ще влезе в сила на тридесетия ден след предаване за съхранение на двадесет и втория ратификационен документ или акт за присъединяване до Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

2. По отношение на всяка държава, която ратифицира Конвенцията или се присъедини към нея след предаване за съхранение двадесет и втория ратификационен документ или акт за присъединяване, Конвенцията ще влезе в сила на тридесетия ден след предаването от тази държава на нейния ратификационен документ или акт за присъединяване.

**Член 52**

Генералният секретар на Организацията на обединените нации уведомява всички държави, принадлежащи към една от четирите категории, изброени в член 48 :

a) за подписването на настоящата Конвенция и за предаването на съхранение на ратификационните документи или актове за присъединяване в съответствие с членове 48, 49 и 50;

b) за датата на влизане в сила на настоящата Конвенция в съответствие с член 51.

**Член 53**

Оригиналът на тази Конвенция, чиито текстове на руски, английски, испански, китайски и френски език са еднакво автентични, ще бъде предаден за съхранение на Генералния секретар на Организацията на обединените нации, който ще изпрати заверени преписи от него на всички държави, спадащи към една от четирите категории, изброени в член 48 .

В уверение на което долуподписаните, съответно упълномощени, подписаха настоящата Конвенция.

Съставена във Виена на осемнадесети април хиляда деветстотин шестдесет и първа година.

УКАЗ № 766

на Президиума на Народното събрание от 19.10.1967 г.

.....

Ратифицира Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г.

при следните резерва и декларация:

Резерва по ал. 1 на член 11 :

"Като изхожда от принципа за равенството на държавите, Народна република България смята, че в случай на различие по определянето на числеността на персонала на дипломатическото представителство, този въпрос трябва да бъде уреден по споразумение между изпращащата и приемащата държава."

Декларация по членове 48 и 50 :

"Народна република България смята за нужно да подчертае, че членове 48 и 50 от Конвенцията, като изключват известен брой държави от възможността да участват в нея, имат дискриминационен характер. Тези разпоредби са несъвместими със самото естество на Конвенцията, която има универсален характер, и трябва да бъде открита за присъединяване на всички държави. По силата на принципа на суверенното равенство никоя държава няма право да пречи на други държави да участват в конвенция от подобен род."